

MONUMENTENCOMPLEX
VAN DE **TURÓ DE LA SEU VELLA**

LLEIDA

turóseuvella
LLEIDA PATRIMONIMUNDIAL

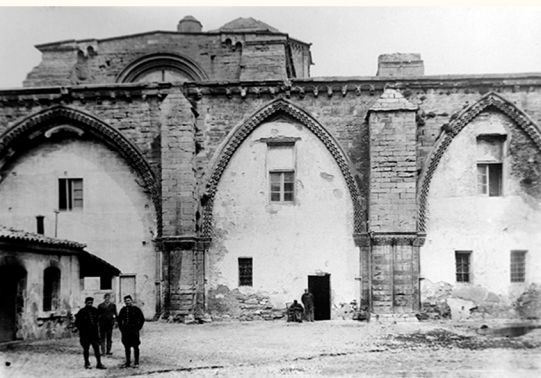
MONUMENTENCOMPLEX VAN DE TURÓ DE LA SEU VELLA

De Seu Vella, de naam waaronder de oude kathedraal van Lleida bekend staat, is het meest emblematische gebouw in de stad. Het is ook de naam van de kleine hoogte van het terrein, of heuvel, waar het zich bevindt. Boven de Seu Vella staat het Kasteel van de Koning - La Suda. Deze twee gebouwen vormen de enige getuigenis die is overgebleven van de excellente gotische wijk, die in de Middeleeuwen de hele heuvel besloeg maar in de 17de eeuw werd gesloopt om er een militaire vesting te bouwen.

De kathedraal, het kasteel en de vesting zijn uitgeroepen tot Cultureel Bezit van Nationale Betekenis en vormen een uniek en exceptioneel complex van historische monumenten.

Schilderijen van de Pia Almoïna. Museum van Lleida (A. Benavente)

Binnenplaats van de kloostergang. Midden 20e eeuw (Archief Ferrant, COAC, Lleida)

Noordoostelijke galerij van de kloosteromgang

LA SEU VELLA

De kathedraal, die hoogstwaarschijnlijk is gebouwd op de resten van een moskee, werd tussen het einde van de 12de en de 15de eeuw gebouwd. Hoewel het indertijd de beste kunstenaars en ambachtslieden uit Zuid-Europa bijeenbracht, valt tegenwoordig op dat versieringen ontbreken en de kleur van de muren geheel monotoon is. De verklaring hiervoor is dat het vanaf de Successieoorlog (1701-1715) werd getransformeerd tot militair kwartier. Naast dit gebruik voor verdedigingsdoeleinden, wat voortduurde tot in 1948, werd het daarna ook nog gebruikt als concentratiekamp tijdens de Spaanse Burgeroorlog (1936-1939).

Het Kanunnikenhuis

Einde 12e-14e eeuw

Deze ruimte, waar tegenwoordig de bezoekers worden ontvangen, was het huis van de kanunniken. In de Middeleeuwen werd het ook gebruikt voor andere doeleinden, zoals kapittelzaal, notarisarchief, bibliotheek of de Pia Almoïna.

U kunt het Kanunnikenhuis aan het begin of einde van de rondleiding bezoeken. Vergeet niet om een bezoek te brengen aan de **Pia Almoïna (1)**, een liefdadigheidsinstelling die zich bezighield met het voeden van de armen en pelgrims die een verplichte stop maakten in de kathedraal, op weg naar Santiago de Compostela. Zowel de armen als de pelgrims zijn te zien op de muurschilderingen (14e-16e eeuw) die dit liefdadigheidsinstituut opsierden. De originelen bevinden zich in het Museum van Lleida.

De kloostergang

Eind 13e-14e eeuw

Door zijn spectaculaire afmetingen wordt deze kloostergang beschouwd als een van de grootste binnen het gotische erfgoed van Europa. Hij heeft vier zeer grote en brede galerijen en zeventien enorme ramen die rijkelijk zijn versierd. Hij werd onconventioneel aan de voet van de kathedraal gebouwd vanwege ruimtegebrek, waardoor het een magnifieke gastvrije ruimte werd, totaal anders dan andere bekende kloostergangen.

Deze originaliteit werd versterkt met de galerij in het zuidoosten, die zich op buitengewone wijze opent naar de stad waardoor het een bevoorrecht **uitkijkpunt (2)** biedt.

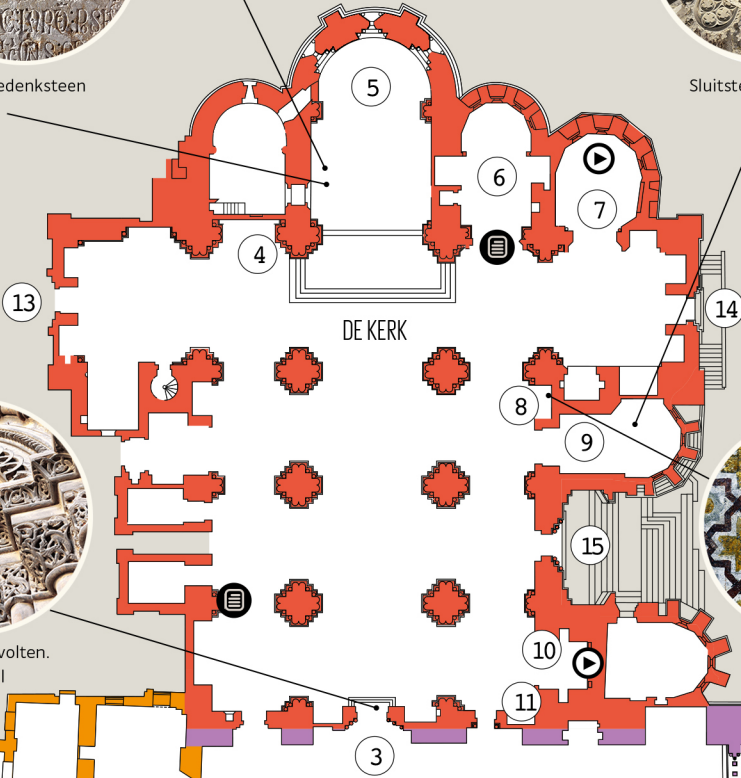
WIST JE DAT...?

het vierkante gat in het midden van de schilderijen eigenlijk een kast was? Daar werd het beroemdste relik van de kathedraal bewaard: de Heilige Windsels, ofwel de eerste luier van het kind Jezus.

Details gedenksteen uit 1203

Sluitsteen. Requesens-kapel. 14e eeuw

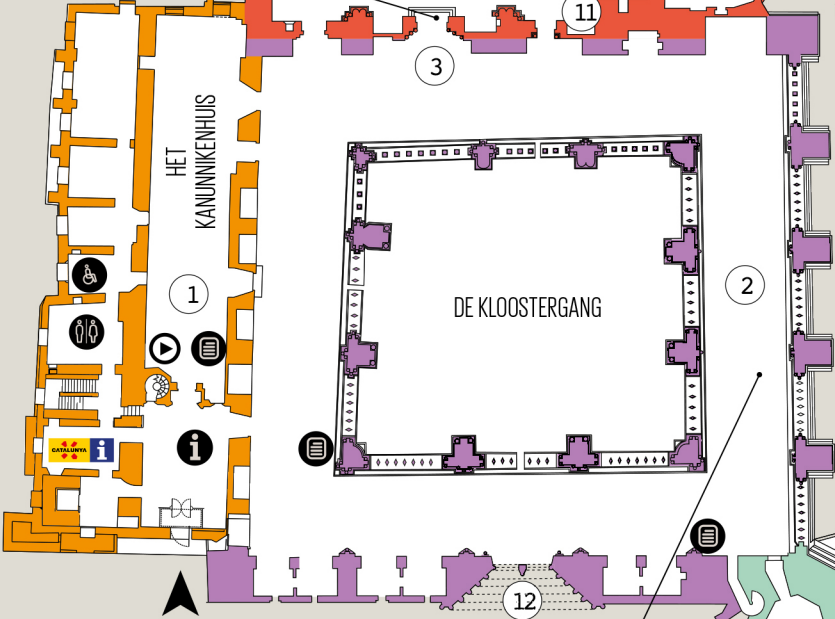

DE KERK

Detail van schildering met islamitische invloeden

Details archivolten. Hoofdportaal

HET KANUNNIKENHUIS

DE KLOOSTERGANG

DE KLOKKENTOREN

1. Pia Almoina
2. Uitzichtpunt
3. Romaanse façade
4. Kapitelen van St. Jakobus
5. Hoofdabsis
6. Kapel van de familie Montcada
7. Kapel van Bisschop Colom
8. Kapel van de Heilige Thomas
9. Kapel van Bisschop Requesens
10. Kapel van Johannes de Doper
11. Kapel van de Heilige Margriet
12. Apostelenpoort
13. Poort van de Heilige Berenger
14. Poort van de Annunciatie
15. Poort van Els Fillols

WIST JE DAT...?

in het klooster spellen in de stenen gegraveerd staan? Ze staan bekend als Alquerque en je kunt er een oude versie van dammen of boter kaas en eieren op spelen.

KIJK GOED!

Van de zeventien ramen van het klooster zijn er vijftien verschillend. Slechts twee worden herhaald, de een tegenover de ander. Ze bevinden zich in de galerij in het zuidoosten, dat wil zeggen de galerij die zich naar de stad toe opent.

Panels

Projecties

Toerismebureau van de Generalitat van Catalonië

De klokkentoren

tweede helft 14e - tweede helft 15e eeuw

Dit is het onbetwiste symbool van de stad en vormt vanuit de verte een visueel oriëntatiepunt. Met een hoogte van 60,60 meter en een wenteltrap met 238 treden die je kunt beklimmen om van het panoramische uitzicht te genieten. We raden je aan dit niet pas op het einde van uw bezoek te doen, omdat de klokkentoren al een half uur voor de sluitingstijd van de rest van het monument voor het publiek wordt gesloten.

Klokkentoren en Poort van de Apostelen

De kerk

13e eeuw

De kerk is vanuit het klooster toegankelijk via de deuren van de **romaanse façade (3)**. Bij het binnengaan verrast de kaalheid, doordat veel van de ornamenten werden verninkt, verbrand en ontheiligd toen de kathedraal een militaire barak was. Een goede verzameling beelden uit deze periode is te zien in de kapel van de Heilige **Johannes de Doper (10)**.

De kerk heeft een basiliekvloerplan met een Latijns kruis en drie zijbeuken, een uitgesproken transept en een getrapte apsis. Hierin bestaan romaanse en gotische vormen naast elkaar, hoewel de romaanse domineren, vooral in de kapitelen en poorten. Het is de moeite waard om te stoppen bij de **kapitelen die zijn opgedragen aan de apostel Sint Jakobus (4)**, welke niet alleen de legendarische handelingen van de heilige uitleggen, maar er ook aan herinneren dat de kathedraal (nog altijd!) deel uitmaakt van de Camino de Santiago.

In de **hoofdapsis (5)** bevindt zich de gedenksteen van het leggen van de eerste steen (22 juli 1203) en een reeks muurschildering (eerste trimester van de 14e eeuw) met scènes uit het leven van Jezus en Maria.

Middenschip

Kapiteel opgedragen aan Sint Jakob

Kruisiging, Kapel van de Heilige Margriet. 14e eeuw

In de kathedraal zijn verschillende kapellen te vinden (13e – 14e eeuw) die als plechtige privébegraafplaatsen werden gebouwd. De **kapel van de Heilige Thomas (8)** verdient een speciale vermelding, waar de centrale aanwezigheid van de Heilige Maagd met het Kind wordt gecombineerd met een geïnterlineerde versiering met islamitische invloeden, als stille getuige van de Andalusische geschiedenis van Lleida. Eveneens verdient de **Requesens-kapel (9)** extra aandacht, waarvan de delicate beeldhouwde afwerking na de restauratie sterk naar voren kwam.

Het bezoek aan de kathedraal is pas helemaal af met een wandeling buiten, welke begint met de **gotische Poort van de Apostelen (12)**, aan de hoofd façade van de kathedraal, en verder voert door de poorten van de kerk, die elk romaans zijn. De meest eenvoudige is de **Poort van de Heilige Berenger (13)**. Veel rijker versierd zijn de **Poort van de Annunciatie (14)** en de **Poort van Els Fillols (15)**, met een geweldige architectonische ontwikkeling en overvloedige decoratie in de booglijsten, friezen en kroonlijsten.

Het Kasteel van de Koning - La Suda gezien vanaf de ophaalbrug

KASTEEL VAN DE KONING - LA SUDA

Eind 12e - eind 14e eeuw

Dit was een van de tijdelijke residenties die werden gebruikt door de koningen van de Kroon van Aragon als ze op reis waren en een bezoek brachten aan de stad. In de volksmond staat het bekend als La Suda, omdat het op een gefortificeerde Andalusische alcassaba of *sudda* is gebouwd die uit de 9e eeuw stamt.

Met een geheel defensieve uitstraling was dit het belangrijkste civiele gebouw in de stad en tevens een zeer belangrijk centrum voor politieke beslissingen. Het had een rechthoekig grondplan met vier beuken die rondom een centrale binnenplaats lagen, waar ze beschikten over verschillende ruimtes om bijeen te komen, om te wonen, voor religie of verdediging. Alleen de oude Hofzaal is bewaard gebleven.

Tijdens de Oogstoorlog (1640-1652) werd het omgebouwd tot militair kwartier, en verloor het de meeste van zijn ruimtes als gevolg van de latere ontploffingen van buskruit dat binnen lag opgeslagen. Tot het einde van 1948 bleven er soldaten in dit gebouw aanwezig.

WIST JE DAT...?

In 1214, een kind van 6 jaar tot koning werd gekroond in de Hofzaal? Het ging om Jakobus I van Aragon, bijgenaamd de Overwinnaar (1214-1276), de architect van de territoriale uitbreiding van de Kroon van Aragon en een belangrijke wetgever. Lleida bezit nog steeds twee privileges die door deze koning werden toegekend: de Sant Miquel-beurs in 1232 en de Paeria (of het stadhuis) in 1264.

KIJK GOED!

De Hofzaal heeft een hooggelegen terras dat voor iedereen toegankelijk is. Het wordt beschouwd als de plek met het beste uitzicht van de stad, van waaruit je het hele landschap zowel dichtbij als veraf kunt zien.

Noordelijke façade van de vroegere hofzaal

Lleida, 1525. Kunstmuseum Jaume Morera, Lleida (Enric Garsaball)

DE MILITAIRE VESTING

17e-19e eeuw

De belangrijkste vesting bevindt zich op de top van de heuvel en wordt omlijst door vier krachtige verdedigingsbastions die samenvallen met de vier windstreken: in het noorden, het **bastion van Louvigny (1)**; in het zuiden, het **Bastion van de Ten Hemelopneming (2)**; in het oosten, het **bastion van de Koningin (3)** en in het westen, het **bastion van de Koning (4)**. De **toegang tot het hoofdvesting (5)** wordt voorafgegaan door de **ravelijn van de Halve Maan (6)** en andere verdedigingswerken die een van de belangrijkste vestingen in Catalonië compleet maken: de **Diamantbrug (7)**, de **Slangentong (8)** en de **Leeuwenpoort (9)**.

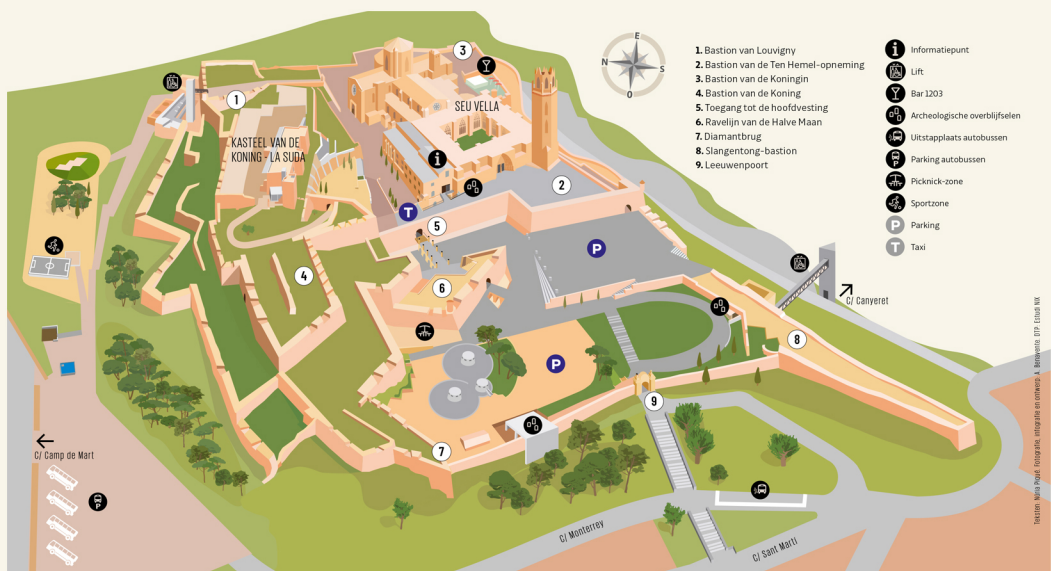
De bouw van deze citadel zorgde voor de verdwijning van de oude gotische wijk, die bekend stond als de Suda. Deze wijk, voornamelijk kerkelijk, nobel en academisch, bracht de beste gebouwen samen in een stad waarvan maar weinig archeologische resten zijn teruggevonden.

KIJK GOED!

de nieuwe verdedigingswerken die in de zeventiende eeuw op de heuvel werden gebouwd hebben hellende muren en de stadswallen hebben een gebroken ritme, met uitsparingen en uitsteeksels, waarvan het doel is om een geheel met punten en hoeken te creëren om de gehele omgeving te beschermen.

Leeuwenpoort. 19e eeuw

SEU VELLA

Winter:

01/10 - 30/04

Van dinsdag tot vrijdag:
10.00 - 13.30 / 15.00 - 17.30

Zaterdag:
10.00 - 17.30

Zon- en feestdagen:
10.00 - 15.00

Zomer:

01/05 - 30/09

Van dinsdag tot zaterdag:
10.00 - 19.30

Zon- en feestdagen
10.00 - 15.00

KASTEEL VAN DE KONING - LA SUDA

Winter:

01/10 - 30/04

Van dinsdag tot zaterdag:
10.00 - 13.30 / 15.00 - 17.30

Zon- en feestdagen:
10.00 - 15.00

Zomer:

01/05 - 30/09

Van dinsdag tot zaterdag:
10.30 - 14.00 / 16.00 - 19.30

Zon- en feestdagen:
10.00 - 15.00

Gesloten op maandag en de dagen
25/12, 26/12, 01/01, 06/01

Opmerkingen:

De kaartverkoop en de toegang tot de klokkentoren eindigen 30 minuten voor sluitingstijd

Meer informatie:

Turó de la Seu Vella
 Tel. 973 230 653
turoseuvella@turoseuvella.cat
www.turoseuvella.cat

turóseuvella
 CONSORCI DEL TURÓ DE LA SEU VELLA DE LLEIDA

Generalitat de Catalunya
 Departament de Cultura

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida